

Bryssel 11.9.2025
COM(2025) 485 final

KOMISSION KERTOMUS

**jäsenvaltioilta kerätyistä maksutileihin liittyvistä erityisistä tiedoista maksutileihin
liittyvien maksujen vertailukelpoisuudesta, maksutilien siirtämisestä ja
mahdollisuudesta käyttää perusmaksutilejä annetun direktiivin 2014/92/EU 27 artiklan
mukaisesti**

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	2
2. MISSÄ MÄÄRIN MAKSUPALVELUNTARJOAJAT NOUDATTAVAT 4, 5 JA 6 ARTIKLAA	2
3. MISSÄ MÄÄRIN JÄSENVALTIOT NOUDATTAVAT 7 ARTIKLAN MUKAISTA VAATIMUSTA VARMISTAA VERTAILUSIVUSTOJEN OLEMASSAOLO	5
4. SIIRRETTYJEN MAKSUTILIEN LUKUMÄÄRÄ JA EVÄTTYJEN SIIRTOHAKEMUSTEN OSUUS.....	7
5. PERUSMAKSUTILEJÄ TARJOAVIEN LUOTTOLAITOSTEN LUKUMÄÄRÄ, AVATTUJEN PERUSMAKSUTILIEN LUKUMÄÄRÄ JA EVÄTTYJEN PERUSMAKSUTILIHAKEMUSTEN OSUUS	10
6. PÄÄTELMÄ	13

1. JOHDANTO

Maksutilidirektiivi tuli voimaan syyskuussa 2014. Jäsenvaltioiden oli hyväksyttävä ja julkaistava maksutilidirektiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 18. syyskuuta 2016. Maksutilidirektiivin 27 artiklan mukaisesti komission on laadittava kertomus, jossa annetaan seuraavat tiedot:

1. missä määrin maksupalveluntarjoajat noudattavat maksutilidirektiivin 4, 5 ja 6 artiklaa
2. missä määrin jäsenvaltiot noudattavat vaatimuksia varmistaa maksutilidirektiivin 7 artiklan mukaisten vertailusivustojen olemassaolo
3. siirrettyjen maksutilien lukumäärä ja evätyjen siirtohakemusten osuus
4. perusmaksutilejä tarjoavien luottolaitosten lukumäärä, avattujen perusmaksutilien lukumäärä ja evätyjen perusmaksutilihakemusten osuus.

Kuten 27 artiklassa säädetään, kertomus perustuu yksinomaan jäsenvaltioiden toimittamiin tietoihin. Tiedoissa on kuitenkin tiettyjä puutteita (esimerkiksi silloin, kun tietoja ei ollut jäsenvaltiossa saatavilla). Lisäksi tiedonkeruumenetelmät ja -lähteet saattavat olla eri jäsenvaltioissa erilaisia, mikä voi vaikeuttaa vertailua ja arviointia.

Tämä on toinen maksutilidirektiivin 27 artiklaan perustuva kertomus, ja se kattaa vuosia 2022 ja 2023 koskevat tiedot¹. Kertomus perustuu kyselylomakkeeseen, josta keskusteltiin ja sovittiin EU:n 27 jäsenvaltion hallitusten edustajien kanssa.

2. MISSÄ MÄÄRIN MAKSUPALVELUNTARJOAJAT NOUDATTAVAT 4, 5 JA 6 ARTIKLAA

Maksutilidirektiivin II luvussa käyttöön otetuilla säännöillä varmistetaan, että maksupalveluntarjoajat asettavat saataville selkeät ja läpinäkyvät tiedot maksutileihin liittyvistä maksuista. Kuten maksutilidirektiivin johdanto-osan kappaleissa todetaan, päätavoitteet ovat i) vahvistaa vähittäispankkitoiminnan sisämarkkinoita ja ii) lisätä kuluttajien mahdollisuuksia vertailla tehokkaasti tarjouksia ja tehdä tietoon perustuvia valintoja.

Ensimmäinen askel näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on standardoidun terminologian laatiminen maksutilidirektiivin 3 artiklan mukaisesti. Tätä varten jäsenvaltioilla on käytössään kattavaa, vaiheittaista menetelmää soveltaen laadittu luettelo yleisimmistä maksutiliin liittyvistä maksuperusteisista palveluista. Tämä standardoitu terminologia vahvistetaan delegoidussa asetuksessa². Se toimii myös II luvun myöhempien artiklojen perustana, koska maksupalveluntarjoajien on käytettävä näitä sovittuja termejä noudattaakseen luvun muita säännöksiä.

¹ Kertomus sisältää myös vuotta 2021 koskevia päivitettyjä tai täydennettyjä tietoja, joita pyydettiin niiltä jäsenvaltioilta, joissa vuotta 2021 koskevat tiedot eivät olleet vielä ensimmäistä kertomusta laadittaessa saatavilla.

² Komission delegoitu asetus (EU) 2018/32, annettu 28 päivänä syyskuuta 2017, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/92/EU täydentämisestä maksutiliin liittyviä edustavimpia palveluja käsittelevää unionin standardoitua terminologiaa koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla (C/2017/6451, EUVL L 6, 11.1.2018, s. 3).

Jäsenvaltiot ovat maksutilidirektiivin 27 artiklan mukaisesti toimittaneet seuraavat tiedot siitä, missä määrin maksupalveluntarjoajat noudattavat 4, 5 ja 6 artiklaa.

a) 4 artikla: maksuja koskeva tietoasiakirja ja sanasto

Direktiivin 4 artiklassa säädetään, että maksupalveluntarjoajien on annettava kuluttajille maksuja koskeva tietoasiakirja hyvissä ajoin ennen maksutiliä koskevan sopimuksen tekemistä. Asiakirja on annettava paperilla tai muulla pysyvällä välineellä, ja sen on sisällettävä standardoidut termit ja kutakin maksupalveluntarjoajan tarjoamaa palvelua vastaavat maksut. Maksuja koskevan tietoasiakirjan esittämiseen sovelletaan tarkkoja sääntöjä, jotka vahvistetaan täytäntöönpanoasetuksessa³. Lisäksi maksupalveluntarjoajien on asetettava saataville sanasto standardoiduista termeistä ja määritelmistä sekä varmistettava, että maksuja koskeva tietoasiakirja ja sanasto ovat helposti kuluttajien saatavilla milloin tahansa, maksutta ja eri muodoissa (sähköisessä muodossa, maksupalveluntarjoajan verkkosivustoilla ja tiloissa sekä kuluttajan pyynnöstä paperilla tai muulla pysyvällä välineellä).

Tiedot viittaavat siihen, että maksupalveluntarjoajat noudattavat yleisesti direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa säädettyä vaatimusta antaa maksuja koskeva tietoasiakirja kuluttajille hyvissä ajoin. Tämä päätelmä perustuu tehtyihin tutkimuksiin ja tarkastuksiin tai muihin valvontatarkastuksiin ja analyysihin (esim. BE, CZ, DE, ES, FR, HR, HU, IE, IT, LU, LV, MT, PL, PT, RO ja SI)⁴ sekä siihen, että valituksia on tehty hyvin vähän tai että ei ole viitteitä siitä, että palveluntarjoajat eivät olisi noudattaneet vaatimusta (esim. AT, BG, CY, DK, EE, EL, ES, FI, LT, NL, SE ja SK). Kaiken kaikkiaan nämä havainnot viittaavat siihen, että palveluntarjoajat noudattavat vaatimusta. Tietoasiakirjat esitetään kuluttajille eri muodoissa, kuten fyysisesti sivukonttoreissa ja digitaalisesti verkkosivustoilla. Tältä osin Alankomaat korosti, että vaikka maksuja koskevat tietoasiakirjat ovat saatavilla verkkosivustoilla, kuluttajien ei aina ole helppo löytää niitä. Ranska nosti esiin hiljattain tehdyn havainnon luottolaitoksesta, joka antaa hinnoittelutiedot QR-koodin kautta, ja katsoi, että tämä noudattaa vaatimuksia, jos QR-koodi linkittyy pysyvään välineeseen, joka voidaan ladata, tulostaa tai tallentaa, ja jos tiedot ovat saatavilla kuluttajan pyynnöstä.

Tiedot viittaavat siihen, että maksupalveluntarjoajat noudattavat yleisesti direktiivin 4 artiklan 4 kohdassa säädettyä vaatimusta asettaa saataville sanasto standardoiduista termeistä. Tämä päätelmä perustuu tutkimuksiin ja tarkastuksiin tai muihin valvontatarkastuksiin ja analyysihin (BE, BG, CZ, DE, FR, HR, HU, IE, IT, LU, LV, MT, PL, PT, RO ja SI) sekä siihen, että valituksia on tehty hyvin vähän tai että ei ole viitteitä siitä, että palveluntarjoajat eivät olisi noudattaneet vaatimusta (AT, CY, DK, EL, ES, FI, LT, NL, SE ja SK). Kaiken kaikkiaan nämä havainnot viittaavat siihen, että palveluntarjoajat noudattavat vaatimusta.

Tiedot viittaavat siihen, että maksupalveluntarjoajat noudattavat yleisesti direktiivin 4 artiklan 5 kohdassa säädettyä vaatimusta huolehtia siitä, että maksuja koskeva tietoasiakirja ja sanasto ovat aina kuluttajien (myös muiden kuin asiakkaiden) saatavilla maksupalveluntarjoajien verkkosivustoilla ja tiloissa. Tämänkin päätelmä perustuu tutkimuksiin, tarkastuksiin tai muihin valvontatoimiin ja analyysihin (esim. BE, BG, CZ, DE, FR, HR, HU,

³ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/34, annettu 28 päivänä syyskuuta 2017, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/92/EU mukaisista maksuja koskevan tietoasiakirjan ja sen yhteisen tunnuksen standardoituun esitystapaan sovellettavista teknisistä täytäntöönpanostandardeista (C/2017/6456, EUVL L 6, 11.1.2018, s. 37).

⁴ Tässä kertomuksessa käytetään seuraavia maakoodeja: AT (Itävalta), BE (Belgia), BG (Bulgaria), CY (Kypros), CZ (Tšekki), DE (Saksa), DK (Tanska), EE (Viro), EL (Kreikka), ES (Espanja), FI (Suomi), FR (Ranska), HR (Kroatia), HU (Unkari), IE (Irlanti), IT (Italia), LT (Liettua), LU (Luxemburg), LV (Latvia), MT (Malta), NL (Alankomaat), PL (Puola), PT (Portugali), RO (Romania), SE (Ruotsi), SI (Slovenia) ja SK (Slovakia).

IE, IT, LU, LV, MT, PL, PT, RO ja SI) sekä siihen, että valituksia on tehty hyvin vähän tai että ei ole viitteitä siitä, että palveluntarjoajat eivät olisi noudattaneet vaatimusta (esim. AT, CY, DK, EL, ES, FI, LT, NL, SE ja SK). Kaiken kaikkiaan nämä havainnot viittaavat siihen, että palveluntarjoajat noudattavat vaatimusta.

Harvoissa tapauksissa havaittiin poikkeamia, jotka koskivat muiden kuin standardoitujen termien käyttöä ja maksuja koskevan tietoasiakirjan ja sanaston toimittamista. Asianomaisia palveluntarjoajia kehoitettiin toteuttamaan asianmukaisia korjaavia toimenpiteitä havaittujen ongelmien ratkaisemiseksi. Seuraamuksia ei kuitenkaan määrätty, koska palveluntarjoajat ryhtyivät toimenpiteisiin vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi (esim. ES, IT ja PT). Ranskassa yksi laitos, joka ei ollut asettanut saataville maksuja koskevaa tietoasiakirjaa, määrättiin noudattamaan vaatimusta toistuvien noudattamatta jättämisten jälkeen. **Lähes kaikki jäsenvaltiot** kuitenkin ilmoittivat, että ne **eivät ole** panneet vireille **4 artiklan noudattamatta jättämisestä aiheutuvia täytäntöönpanotoimia**.

Useimmat jäsenvaltiot ilmoittivat, että kuluttajille aiheutuneet vahingot vähenivät 4 artiklassa säädettyjen vaatimusten seurauksena. Useat jäsenvaltiot kuitenkin huomauttivat, että tietoja ei ole riittävästi, jotta kysymystä voitaisiin arvioida kokonaisuudessaan täydellä varmuudella.

b) 5 artikla: maksuerittely

Maksutilidirektiivin 5 artiklassa säädetään maksuerittelystä. Maksupalveluntarjoajien on annettava yksityiskohtainen erittely kaikista maksutiliin liittyvistä palveluista veloitetuista maksuista. Johdonmukaisuuden ja selkeyden varmistamiseksi Euroopan komissio on antanut täytäntöönpanoasetuksen⁵ maksuerittelyn esitystavan standardoinnista ja yhteisen tunnuksen käyttöönotosta. Tarkoituksena on edistää avoimuutta ja auttaa kuluttajia ymmärtämään paremmin maksutileihinsä liittyviä maksuja.

Tiedot viittaavat siihen, että maksupalveluntarjoajat noudattavat yleisesti maksutilidirektiivin 5 artiklassa säädettyä vaatimusta antaa vähintään kerran vuodessa maksuton erittely kaikista veloitetuista maksuista. Tämä päätelmä perustuu tutkimuksiin, tarkastuksiin tai muihin valvontatoimiin ja analyysiin (esim. CZ, DE, FR, HR, HU, IE, IT, LU, LV, MT, PL, PT ja SI) sekä siihen, että valituksia ei ole tehty tai että ei ole viitteitä siitä, että palveluntarjoajat eivät olisi noudattaneet vaatimusta (esim. AT, BE, BG, CY, EL, ES, FI, LT, PL, RO, SE ja SK). Kaiken kaikkiaan nämä havainnot viittaavat siihen, että palveluntarjoajat noudattavat vaatimusta.

Joissakin tapauksissa (esimerkiksi HU ja PT) havaittiin puutteita, jotka liittyvät erittelyä koskevien tietovaatimusten noudattamiseen. Myös Italiassa havaittiin joitakin puutteita, jotka liittyvät siihen, että tuotteita on luokiteltu virheellisesti maksutilidirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle ja että maksuerittely on annettu vaadittua harvemmin. Nämä puutteet edellyttivät toimivaltaisten viranomaisten toimia vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi (esim. HU ja IT). **Lähes kaikki jäsenvaltiot** kuitenkin ilmoittivat, että ne **eivät ole** panneet vireille **5 artiklan noudattamatta jättämisestä aiheutuvia täytäntöönpanotoimia**.

Useimmat jäsenvaltiot ilmoittivat, että kuluttajille aiheutuneet vahingot vähenivät 5 artiklassa säädettyjen vaatimusten seurauksena. Useat jäsenvaltiot kuitenkin huomauttivat,

⁵ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/33, annettu 28 päivänä syyskuuta 2017, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/92/EU mukaisista maksuerittelystä ja sen yhteisen tunnuksen standardoituun esitystapaan sovellettavista teknisistä täytäntöönpanostandardeista (C/2017/6453, EUVL L 6, 11.1.2018, s. 26).

että tietoja ei ole riittävästi, jotta kysymystä voitaisiin arvioida kokonaisuudessaan täydellä varmuudella.

c) 6 artikla: kuluttajille tiedottaminen

Maksutilidirektiivin 6 artiklassa edellytetään, että maksupalveluntarjoajat käyttävät standardoituja termejä kuluttajille annettavissa sopimustiedoissaan, kaupallisissa tiedoissaan ja markkinointitiedoissaan. Tämä tarkoittaa, että on käytettävä johdonmukaista ja selkeää kieltä, jotta kuluttajat ymmärtävät helpommin maksutileihinsä liittyvät palvelut ja maksut. Vaikka maksupalveluntarjoajat voivat käyttää maksuja koskevassa tietoasiakirjassa ja maksuerittelyssä markkinointinimiään, niitä saa käyttää ainoastaan toissijaisina nimityksinä palveluille.

Tiedot viittaavat siihen, että maksupalveluntarjoajat noudattavat yleisesti maksutilidirektiivin 6 artiklan 1 kohdassa säädettyä vaatimusta käyttää standardoituja termejä kuluttajille annettavissa sopimustiedoissaan, kaupallisissa tiedoissaan ja markkinointitiedoissaan. Tämä päätelmä perustuu tutkimuksiin, tarkastuksiin tai muihin valvontatoimiin (esim. BE, CZ, DE, FR, HR, HU, IE, IT, LU, LV, MT, PL, PT ja RO) sekä siihen, että valituksia ei ole tehty tai että ei ole viitteitä siitä, että palveluntarjoajat eivät olisi noudattaneet vaatimusta (esim. AT, CY, BG, DK, EE, EL, ES, FI, LT, NL, SE, SI ja SK). Tiedot viittaavat siihen, että palveluntarjoajat noudattavat yleisesti vaatimusta.

Kun tarkastellaan sitä, kuinka usein **maksupalveluntarjoajat sisällyttävät markkinointinimensä maksuja koskevaan tietoasiakirjaan ja maksuerittelyyn, yleisenä havaintona on, että palveluntarjoajat tekevät näin varsin usein.** Useat jäsenvaltiot ilmoittivat, että niillä ei ollut riittävästi tietoja tämän kysymyksen arvioimiseksi.

Lähes kaikki jäsenvaltiot ilmoittivat, että ne eivät ole toteuttaneet täytäntöönpanotoimia direktiivin 6 artiklan noudattamatta jättämisen perusteella. Portugali totesi, että vuosina 2022–2023 havaittiin kolme noudattamatta jättämistä, joiden perusteella annettiin noudattamisvaroitusta. Muita täytäntöönpanotoimia ei kuitenkaan toteutettu. Ranska totesi vuonna 2022 tehdyn selvityksen perusteella, että yksi maksupalveluntarjoaja ei antanut kaikkia vaadittuja tietoja. Kieltomääräyksen saatuaan palveluntarjoaja kuitenkin noudatti maksutilidirektiivin 6 artiklan mukaista vaatimusta.

Useimmat jäsenvaltiot ilmoittivat, että kuluttajille aiheutuneet vahingot vähenivät 6 artiklassa säädettyjen vaatimusten seurauksena. Useat jäsenvaltiot kuitenkin huomauttivat, ettei niillä ole riittävästi tietoja, jotta kysymystä voitaisiin arvioida kokonaisuudessaan täydellä varmuudella. Lisäksi muutama muu jäsenvaltio huomautti, että 6 artiklan vaikutus on todennäköisesti vain rajallinen.

3. MISSÄ MÄÄRIN JÄSENVALTIOT NOUDATTAVAT 7 ARTIKLAN MUKAISTA VAATIMUSTA VARMISTAA VERTAILUSIVUSTOJEN OLEMASSAOLO

Direktiivin 7 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot varmistavat, että kuluttajilla on maksuton pääsy vähintään yhdelle verkkosivustolle, jolla vertaillaan maksupalveluntarjoajien veloittamia maksuja ainakin niistä palveluista, jotka on lueteltu kansallisessa luettelossa edustavimmista maksutiliin liittyvistä palveluista, joista veloitetaan maksu. Artiklassa säädetään, että vertailusivuston ylläpitäjänä voi olla joko yksityinen toimija tai viranomainen. Sivuston on myös oltava toiminnallisesti riippumaton, ja sillä on ilmoitettava sivuston omistaja, asetettava selkeät ja puolueettomat vertailuperusteet sekä käytettävä selkeää ja yksiselitteistä kieltä. Lisäksi sivuston on oltava ajan tasalla, katettava merkittävä osa markkinoista ja tarjottava tehokas menettely julkaistuja maksuja koskevien virheellisten tietojen ilmoittamiseksi.

Lähes kaikissa jäsenvaltioissa⁶ on käytössä vähintään yksi vertailusivusto, kuten 7 artiklassa edellytetään. **Useimmat jäsenvaltiot ovat antaneet verkkosivuston luomisen ja päivittämisen jonkin viranomaisen vastuulle.** Irlannissa, Puolassa ja Espanjassa on julkisen verkkosivuston lisäksi useita yksityisiä verkkosivustoja. Tanskassa ja Tšekissä saatavilla olevat verkkosivustot ovat yksityisten toimijoiden ylläpitämiä. Suomessa, Alankomaissa ja Ruotsissa verkkosivustojen ylläpitämiseen osallistuu sekä julkisia että yksityisiä toimijoita.

Kroatia totesi, että sen verkkosivustolla myös erotetaan toisistaan erityyppiset tilit, kuten haavoittuviin ryhmiin kuuluville kuluttajille tarkoitetut perustilit. **Joillakin verkkosivustoilla annetaan tietoa myös muista tuotteista tai muista vertailusivustoista, jotka liittyvät eri tuotteisiin,** joita asianomaisessa jäsenvaltiossa on saatavilla. Tällaisia muita tuotteita ovat esimerkiksi luottokortit, vakuutukset, kiinnelainat, kuluttajaluotot ja säästötilit. Joitakin Tšekin yksityisiä verkkosivustoja lukuun ottamatta mikään jäsenvaltioiden julkisesti saatavilla olevista vertailusivustoista ei vaikuta tarjoavan kuluttajille yksilöllistä neuvontaa.

Kaiken kaikkiaan vaikuttaa siltä, että vertailusivustoja päivitetään säännöllisesti. Lisäksi useat jäsenvaltiot korostavat, että ne velvoittavat palveluntarjoajat ilmoittamaan verkkosivustojen ylläpitäjille mahdollisista muutoksista ennen uusien ehtojen voimaantuloa tai viimeistään niiden tullessa voimaan (esim. BG, DE, ES, HR, HU, LT, MT, LV, PL, PT, RO, SI ja SK).

Vain muutama jäsenvaltio ilmoitti, että julkaistuja maksuja koskevista vääristä tiedoista ilmoittamiseen tarkoitettua mekanismia oli käytetty (esim. BE, BG, EL, FI, FR, LU ja MT), ja vaadittavat korjaukset olivat yleisesti ottaen vähäisiä. **Yleisesti ottaen tämä viittaa siihen, että vertailusivustoilla esitetään oikeaa tietoa.** Virheiden korjaamisen osalta Ranska korosti automaattista todentamisprosessiaan, jossa verkkosivustolla julkaistuille tiedoille tehdään laaduntarkastuksia niiden syöttämismuutoksissa. Lisäksi Malta korosti, että sen toimivaltainen viranomainen tarkastaa kaikki muutokset ennen niiden julkaisemista vertailusivustolla estääkseen väärin tietojen julkaisemisen.

Useat jäsenvaltiot ovat myös käynnistäneet julkisia tiedotuskampanjoita eri viestintäkanavilla, kuten televisiossa, radiossa ja sosiaalisessa mediassa (esim. BE, DE, EE, HR, IE ja PT). Lisäksi useat muut jäsenvaltiot levittävät merkityksellisiä tietoja asiaan liittyvillä julkisilla verkkosivustoilla sekä julkaisemalla lehdistötiedotteita ja raportteja (esim. BG, ES, FI, LV, NL, PL, SE ja SI). Lisäksi Itävalta ja Unkari totesivat, että maksupalveluntarjoajien on tiedotettava kuluttajille vertailusivuston saatavuudesta.

Vain muutama jäsenvaltio on tehnyt verkkosivustoistaan erityisiä arviointeja tai aikoo tehdä sellaisia tulevaisuudessa. Esimerkiksi vuonna 2020 toteutettiin Alankomaiden vertailusivuston arviointi, johon sisältyi sekä käyttäjille että maksupalveluntarjoajille suunnattuja kyselylomakkeita. Arvioinnissa saadun palautteen perusteella sivustolle lisättiin selkeä tieto siitä, milloin sivusto on päivitetty. Luxemburgin verkkosivustoa tarkistettiin vuonna 2023, ja siitä tehtiin kuluttajaystävällisempi ja kätevämpi. Vaikka Espanja ei ole tehnyt laajaa arviointia, on ilmennyt näyttöä siitä, että kuluttajilla on vaikeuksia käyttää sivustoa ja

⁶ Saksan finanssivalvontaviranomaisen (BaFin) tarjoama uusi vertailusivusto julkaistiin tammikuussa 2025. Aiemmin saatavilla ollut yksityisen palveluntarjoajan vertailusivusto ei ollut saksalaisen tuomioistuimen päätöksen mukaan maksutilidirektiivin mukainen. Suurin syy oli, että sen markkinakattavuus ei ollut riittävä. Verkkosivustolla olevat tiedot eivät myöskään olleet aina ajan tasalla, koska pankeilla ei ollut velvollisuutta ilmoittaa tietojaan palveluntarjoajalle. Siksi pankeilla onkin nykyään jatkuva velvollisuus ilmoittaa tarpeelliset tiedot BaFinille. Vaikka Italiassa on ollut joitakin yksityisiä vertailusivustoja jo muutaman vuoden ajan, maassa kehitetään edelleen vertailusivustoa, joka täyttäisi maksutilidirektiivin 7 artiklan vaatimukset.

että tiedot eivät aina näytä olevan täysin kuluttajien toiveiden mukaisia. Tämän vuoksi Espanja tarkastelee parhaillaan verkkosivustoaan. Malta mainitsi, että se kerää säännöllisesti tietoa käynneistä verkkosivustolla ja arvioi vertailusivuston tehokkuutta. Romania aikoo toteuttaa Euroopan sosiaalirahaston yhteisrahoittaman hankkeen. Tavoitteena on vähentää yksityishenkilöiden ja yritysten hallinnollista taakkaa kuluttajansuojan osalta, mihin kuuluu vertailusivuston parantaminen sen käyttäjäystävällisyyden lisäämiseksi.

4. SIIRRETTYJEN MAKSUTILIEN LUKUMÄÄRÄ JA EVÄTTYJEN SIIRTOHAKEMUSTEN OSUUS

a) Siirretyt maksutilit

Maksutilidirektiivissä säädetään nopeasta menettelystä kuluttajille, jotka haluavat siirtää tilinsä pankista toiseen samassa jäsenvaltiossa.

Taulukossa 1 esitetään siirrettyjen maksutilien määrä vuosina 2016–2023. Kaikkia tietoja ei ole saatavilla kaikista jäsenvaltioista, ja taulukossa olevissa tiedoissa on puutteita. Kun otetaan huomioon, että jotkin jäsenvaltiot saattoivat direktiivin osaksi kansallista lainsäädäntöään myöhässä, siirtopalvelua ei välttämättä ollut saatavilla vielä vuonna 2016 tai 2017 tai tietoja ei kerätty kyseisiltä vuosilta. Lisäksi kaikissa jäsenvaltioissa tietoja ei ole aina kerätty vuosittain.

Toimitetut tiedot eivät myöskään välttämättä ole aina vertailukelpoisia, koska tiedonkeruussa on käytetty eri menetelmiä. Joissakin jäsenvaltioissa luottolaitokset on velvoitettu ilmoittamaan tiedot säännöllisesti (tai tapauskohtaisesti), mutta toisissa jäsenvaltioissa tietojen keruu tapahtuu vain vapaaehtois pohjalta tai tiedot kerätään vain luottolaitosten otoksesta. Lisäksi joissakin tapauksissa jäsenvaltioiden toimittamat tiedot vuodelta 2016 voivat sisältää maksutilidirektiivin voimaantuloa edeltävinä kuukausina tapahtuneet siirrot (esimerkiksi silloin, jos kyseisissä jäsenvaltioissa oli ollut vastaava siirtopalvelu jo ennen maksutilidirektiivin täytäntöönpanoa).

Tiedonkeruun aloittamisesta lähtien **siirtopalvelun kautta on siirretty 17,6 miljoonaa maksutiliä.**

Taulukko 1: Vuosittaisten siirtojen lukumäärä

Maa	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Siirtoja yhteensä
Belgia	0	37 873	69 868	68 504	71 149	78 739	64 646	74 763	465 542
Bulgaria	0	3	0	2	2	0	0	0	7
Tšekki		61 418	74 458	89 412	75 107	75 477	97 963	59 896	533 731
Tanska	184 674	189 643	188 204	190 402	199 334	205 582	180 721	182 611	1 521 171
Saksa		755 000		467 549		482 131	467 783	493 394	2 665 857
Viro		179		362				75	616
Irlanti	1 421	5 221	4 440	6 668	2 369	5 746	25 877	2 039	53 781
Kreikka						2 499	3 069	2 822	8 390
Espanja			177	2 928	24 903	49 337	70 479	70 486	218 310
Ranska		1 106 000	1 214 000	1 361 000	1 251 000	1 387 425	1 566 097	1 243 861	9 129 383
Kroatia		70	2 026	3 943	1 676	2 766	2 128	2 191	14 800
Italia	54 276	96 628	129 740	148 653	150 956	181 613	159 671	181 561	1 103 098
Kypros		0	0	3	6	6	3	1	19
Latvia		0	0	66	32	103	86	44	331
Liettua		274	259	1 334	944	900	1 008	877	5 596
Luxemburg		251	477	477	519	507	377	235	2 843
Unkari	22	1 616	1 069	1 386	2 332	2 032	2 234	5 648	16 339
Malta				0	0	0	0	0	0
Alankomaat	77 473	67 345	90 798	60 529	51 376	36 731	39 452	38 959	462 663
Itävalta		127 465	97 364	119 097	110 259	97 911	92 767	87 024	731 887
Puola	32 168	34 206	34 206	49 824	22 674	9 552	11 638	18 667	212 935
Portugali			22	12	40	45	38	52	209
Romania			42	56		148	162	7	415
Slovenia		3 114	8 215	10 777	10 502	11 445	8 575	7 470	60 098
Slovakia	9 606	10 896	5 436	56 508	31 659	53 126	41 376	34 235	242 842
Suomi		23 045	41 277	27 264	25 067	18 824	27 028	22 158	184 663
Ruotsi									
Yhteensä	359 640	2 520 247	1 962 078	2 666 756	2 031 906	2 702 645	2 863 178	2 529 076	17 635 526

Kun otetaan huomioon, että tiedoissa on puutteita ja että täysin vertailukelpoisia tietoja ei ole saatavilla⁷, on vaikea tehdä selkeitä johtopäätöksiä siirtopalvelun käyttöönotosta tai tunnistaa selviä suuntauksia kyseisellä aikavälillä. Tiettyjä merkittäviä eroja on kuitenkin mahdollista havaita. Joissakin jäsenvaltioissa on tehty huomattava määrä siirtoja, kun taas toisissa luvut näyttävät hyvin pieniltä. Erityisen huomionarvoista on siirtojen suuret määrät Ranskassa (1,2 miljoonaa vuonna 2023 ja 1,5 miljoonaa vuonna 2022), missä prosessi on vakiintunut.

Jäsenvaltioiden vastausten perusteella siirtojen vähäisyyden joissakin muissa jäsenvaltioissa voidaan katsoa johtuvan useista tekijöistä. Näitä ovat muun muassa i) tietoisuuden puute siirtopalveluista, ii) kysynnän puute (mikä johtuu vähäisistä eroista maksutilien välillä sekä useiden eri palveluntarjoajien tilien samanaikaisesta käytöstä), iii) kielteiset käsitykset prosessin hankaluudesta, iv) passiivisuus, v) vaikeudet tunnistaa parempia vaihtoehtoja, vi) luottojärjestelyt tai muut rahoituslaitokseen sidotut palvelut, joita voi olla vaikea siirtää, ja vii) IBAN-numeron vaihtamiseen liittyvät hankaluudet. Osa jäsenvaltioista on toteuttanut toimia helpottaakseen tilinsiirtoprosessia edelleen.⁸ Siirtopalveluiden vähäinen käyttö joissakin jäsenvaltioissa voi edellyttää lisäarviointia ja -keskustelua.

⁷ Esimerkiksi tietyt tiedot sisältävät kaikenlaiset tilit, eivät ainoastaan maksutilejä.

⁸ Esimerkiksi Portugalissa on toteutettu toimia, jotka perustuvat huoliin tilinsiirron vähäisyydestä. Portugalin keskuspankki on antanut [yleiskirjeen](#) muodossa ohjeita, joiden mukaan maksupalveluntarjoajien on i) asetettava saataville tilinsiirtolomake, ii) mahdollistettava tilin siirtäminen digitaalisten kanavien kautta silloin, kun myös maksutilin avaaminen on mahdollista samalla tavalla, iii) ilmoitettava kuluttajille syyt tilin siirtämisen epäämiseen, iv) asetettava saataville lomakkeita, joissa on uudet tilitiedot ja jotka kuluttaja voi esittää luotonantajilleen ja/tai velallisilleen, kun hän päättää toteuttaa tällaisen toimen (maksupalveluntarjoajan sijasta), v) asetettava saataville verkkosivustoillaan tietoa maksutilin siirtämisestä ja vi) annettava henkilöstölleen koulutusta siirtopalvelusta.

b) Evätyjen siirtohakemusten lukumäärä (ja osuus)

Taulukossa 2 esitetään evätyjen siirtohakemusten lukumäärä vuosina 2016–2023. Osuudet on laskettu jakamalla evätyjen siirtohakemusten määrä hakemusten kokonaismäärällä.⁹ Tiedot eivät ole täydellisiä, koska kaikissa jäsenvaltioissa ei kerätä tietoja evätyistä hakemuksista. Toimitetut tiedot eivät myöskään välttämättä ole täysin vertailukelpoisia, koska tiedonkeruussa on käytetty eri menetelmiä.

Taulukko 2: Evätyjen siirtohakemusten lukumäärä ja osuus

Maa	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022	%	2023	%
Belgia									5 857	7,6%	7 308	8,5%	6 493	9,1%	9 890	11,7%
Bulgaria																
Tšekki			3 956	6,1%	3 675	4,7%	5 956	6,2%	5 709	7,1%	4 394	5,5%	5 050	4,9%	5 063	7,8%
Tanska															0	
Saksa			9 500	1,2%			9 309	2,0%			20 927	4,2%	26 139	5,3%	32 458	6,2%
Viro																
Irlanti													4 490	14,8%	770	27,4%
Kreikka											2	0,1%	0		0	
Espanja					202	53,3%	1 786	37,9%	24 677	49,8%	20 590	29,4%	24 943	26,1%	19 442	21,6%
Ranska							35 386	2,5%	40 032	3,1%	39 264	2,8%	51 681	3,2%	46 023	3,6%
Kroatia			6	7,9%	147	6,8%	287	6,8%	89	5,0%	132	4,6%	85	3,8%	79	3,5%
Italia	8 901	14,1%	11 045	10,3%	19 446	13,0%	17 980	10,8%	18 052	10,7%	22 421	11,0%	18 001	10,1%	21 767	10,7%
Kypros																
Latvia							6	8,3%	3	8,6%	7	6,4%	2	2,3%	2	4,3%
Liettua											0		0		0	
Luxemburg			1	0,4%	2	0,4%	3	0,6%	3	0,6%	2	0,4%	0	0,0%	0	
Unkari	3	0,12	494	23,4%	304	22,1%	359	20,6%	406	14,8%	374	15,5%	549	19,7%	2 049	26,6%
Malta											0		0		0	
Alankomaat			11 227	14,3%	11 704	11,4%	9 058	13,0%	4 681	8,4%	3 597	8,9%	3 549	8,3%	4 327	10,0%
Itävalta			53	0,0%	82	0,1%	174	0,1%	97	0,1%	54	0,1%	51	0,1%	46	0,1%
Puola							201	0,4%	3 786	14,3%	3 986	29,4%	4 077	25,9%	7 631	29,0%
Portugali					4	15,4%	9	42,9%	5	11,1%	6	11,8%	5	11,6%	3	5,5%
Romania					27	39,1%	12	17,6%			61	29,2%	7	4,1%	41	85,4%
Slovenia											40	0,3%	59	0,7%	29	0,4%
Slovakia	760	7,3%	773	6,6%	349	6,0%	4 727	7,7%	2 631	7,7%	4 930	8,5%	4 516	9,8%	3 819	10,0%
Suomi			104	0,4%	31	0,1%	15	0,1%	13	0,1%	14	0,1%	22	0,1%	15	0,1%
Ruotsi																
Yhteensä	9 664	2,6%	37 159	1,5%	35 973	1,8%	85 268	3,1%	106 041	5,0%	128 109	4,5%	149 719	5,0%	153 454	5,7%

Tiedoissa olevien puutteiden ja erilaisten menetelmien vuoksi on vaikea tehdä varmoja johtopäätöksiä. On kuitenkin mahdollista havaita hyvin merkittäviä eroja jäsenvaltioiden välillä ja antaa viitteitä mahdollisista selityksistä, kuten jäsenvaltioiden kyselylomakkeeseen antamissa vastauksissa tehdään. Evätyjen hakemusten osuus oli Romaniassa 85 prosenttia (2023), Espanjassa 49 prosenttia (2020), Puolassa 29 prosenttia (2023), Irlannissa 27 prosenttia (2023) ja Unkarissa 27 prosenttia (2023), kun taas useimmissa muissa jäsenvaltioissa osuus oli paljon pienempi.¹⁰ Jäsenvaltiot esittivät useita selityksiä sille, miksi siirtohakemuksia evättiin. Näitä olivat i) siirtohakemuslomakkeeseen liittyvät virheet (kuten puuttuvat, virheelliset tai epä johdonmukaiset tiedot, siirtomahdollisuuden piiriin kuulumattomat tilityypit ja lukukelvottomat tai puuttuvat allekirjoitukset), ii) puutteelliset asiakirjat, iii) pankkien välisen yhteistyön puute, iv) negatiiviset tilisaldot, v) tiettyjen määräaikaisten noudattamatta jättäminen ja vi) hakemuksen peruminen käyttäjän toimesta.

⁹ (Evätyjen hakemusten määrä) / (Evätyjen hakemusten määrä + Siirtojen määrä).

¹⁰ Tanskan tapauksessa Tanskan pankkiyhdistys Finans Danmark arvioi, ettei yhtään siirtohakemusta ole evätty. Myös Liettua arvioidaan, ettei siirtohakemuksia ole evätty.

5. PERUSMAKSUTILEJÄ TARJOAVIEN LUOTTOLAITOSTEN LUKUMÄÄRÄ, AVATTUJEN PERUSMAKSUTILIEN LUKUMÄÄRÄ JA EVÄTTYJEN PERUSMAKSUTILIHAKEMUSTEN OSUUS

a) Perusmaksutilejä tarjoavat luottolaitokset

Useimmissa jäsenvaltioissa kaikkien tavallisia maksutilejä tarjoavien luottolaitosten on tarjottava myös perusmaksutilejä (AT, BE¹¹, BG, CZ, DE, DK, EE, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LT, LV, NL¹², PL, PT, RO, SE ja SI). Joissakin jäsenvaltioissa vain tietyt luottolaitokset, eli ne, jotka täyttävät jäsenvaltion asettamat erityiskriteerit, on velvoitettu tarjoamaan perusmaksutilejä. Jälkimmäisessä tapauksessa velvoitteen piiriin kuuluvilla luottolaitoksilla on yleensä suuri markkinaosuus maksutilien lukumäärällä mitattuna.

Taulukko 3: Jäsenvaltiot, joissa vain tietyt luottolaitokset tarjoavat perusmaksutilejä

Maa	Jäsenvaltioiden asettamat erityiset kriteerit, jotka koskevat luottolaitosten velvoitetta tarjota perusmaksutilejä	Niiden luottolaitosten kokonaismäärä, jotka on velvoitettu tarjoamaan perusmaksutilejä (verrattuna maksutilejä tarjoavien luottolaitosten kokonaismäärään), sekä markkinaosuus
Kreikka	Kaikki luottolaitokset, jotka tarjoavat maksupalveluja kuluttajille, lukuun ottamatta niitä luottolaitoksia, jotka tarjoavat yksinomaan verkossa käytettävää maksutiliä	
Kroatia	Niillä luottolaitoksilla, joilla on varoja yli 1,99 miljardia euroa, on velvollisuus tarjota perusmaksutilejä. Myös muut luottolaitokset saattavat tarjota perusmaksutilejä	20 pankista 7 (varat yli 1,99 miljardia euroa), joiden markkinaosuus on 94 prosenttia
Kypros	Kaikki Kyproksessa toimivat luottolaitokset on velvoitettu tarjoamaan perusmaksutilejä, lukuun ottamatta kolmea hyvin pientä, paikallisesti perustettua pankkia	14 luottolaitosta, joiden markkinaosuus on noin 94 prosenttia
Luxemburg	Luottolaitosten, joilla on vähintään 25 toimipistettä Luxemburgissa ja vähintään 2,5 prosenttia suojattuja talletuksia, on tarjottava perusmaksutilejä	5 luottolaitosta, jotka yhdessä kattavat suurimman osan markkinoista
Malta	Luottolaitokset, joilla on vähintään viisi sivukonttoria Maltassa, on velvoitettu tarjoamaan perusmaksutilejä	Perusmaksutilejä tarjoaa 5 luottolaitosta, joiden markkinaosuus on 93,7 prosenttia
Slovakia	Ainoastaan sellaiset luottolaitokset, jotka tarjoavat kuluttajille kaikkia perusmaksutileihin liittyviä pankkipalveluja osana liiketoimintaansa	10 luottolaitosta

¹¹ Vuoden 2023 lopussa perusmaksutilejä tarjosi 14 luottolaitosta. Niiden markkinaosuus kuluttajamaksutileistä oli 95 prosenttia.

¹² Useimmat pankit tarjoavat perusmaksutilejä tavallisen maksutilin rajoitetuimpana versiona. Jotkin pankit tarjoavat perusmaksutilejä erillisenä tuotteena, joka poikkeaa tavallisesta maksutilistä.

b) Perusmaksutilien lukumäärä

Taulukossa 4 esitetyt jäsenvaltioiden toimittamat tiedot perusmaksutilien lukumäärästä eivät ole täydellisiä tiettyjen vuosien osalta. Joissakin jäsenvaltioissa luottolaitokset eivät erota tavallisia maksutilejä ja perusmaksutilejä toisistaan, joten tietoja pelkistä perusmaksutileistä ei ole. Tiedot eivät myöskään välttämättä ole kaikilta osin vertailukelpoisia, koska jäsenvaltiot käyttävät eri tiedonkeruumenetelmiä. Joissakin jäsenvaltioissa vain jotkin luottolaitokset tarjoavat perusmaksutilejä erillisenä tuotteena, kun taas toiset luottolaitokset eivät erota toisistaan erityyppisiä tilejä. Tällaisissa maissa luvut kattavat siis ainoastaan erillisenä tuotteena tarjotut perusmaksutilit.

Taulukko 4: *Kunakin vuonna avattujen perusmaksutilien lukumäärä*

Maa	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Yhteensä
Belgia	1 545	1 248	1 867	9 224	9 442	12 771	42 672	32 083	110 852
Bulgaria	76	615	309	335	527	337	208	2 157	4 564
Tšekki		39 973	37 155	16 207	7 996	11 609	10 902	1 682	125 524
Tanska						1 920	7 503	9 819	19 242
Saksa			540 500	144 194		122 425	261 886	175 367	1 244 372
Viro		144 455		228 567			192 700	98 900	664 622
Irlanti	9 153	38 847	43 974	47 116	14 410	34 520	121 365	136 992	446 377
Kreikka		198 258	286 141	223 640	189 090	387 149	428 824	521 461	2 234 563
Espanja			7 645	13 831	18 775	18 399	27 265	17 143	103 058
Ranska	55 979	60 093	55 979	51 668	36 056	34 594		26 052	320 421
Kroatia		47	106	175	140	186	5 112	2 649	8 415
Italia	10 994	14 304	12 450	12 512	11 251	12 447	14 913	19 211	108 082
Kypros		429		1 380	38 503	3 637	42 030	25 206	111 185
Latvia		142	131	66	85	169	3 663	809	5 065
Liettua		26 000	7 600	7 100	7 600	7 246	7 364	5 366	68 276
Luxemburg		119	32	24	17	15	39	33	279
Unkari						533	568	761	1 862
Malta			36	4 858	6 410	3 196	2 755	2 511	19 766
Alankomaat									
Itävalta		6 877	4 668	3 545	3 323	4 809	6 884	7 028	37 134
Puola				5 774	7 262	14 125	23 066	23 752	73 979
Portugali	12 736	11 992	17 201	47 587	30 073	25 935	42 432	41 265	229 221
Romania			2 654	4 203		422 984	529 852	557 924	1 517 617
Slovenia		72	430	263	252	987	2 686	2 579	7 269
Slovakia	1 309	797	872	741	555	535	509	487	5 805
Suomi	54 926	11 032	9 951	11 099	9 749	10 457	18 000	15 753	140 967
Ruotsi						486 108	445 853	228 135	1 160 096
Yhteensä	146 718	555 300	1 029 701	834 109	391 516	1 617 093	2 239 051	1 955 125	

Koska tiedot ovat puutteellisia eikä vertailukelpoisia tietoja ole saatavilla, varmojen johtopäätösten tekeminen on vaikeaa.¹³ Tietoja kunkin vuoden lopussa käytössä olevien perusmaksutilien kokonaismäärästä ei ole saatavilla, koska 27 artiklassa ei edellytetä niiden keräämistä. Taulukossa 4 olevat tiedot osoittavat, että **ilmoitetulla ajanjaksolla on avattu huomattava määrä perusmaksutilejä (määrä oli vuonna 2023 lähes kaksi miljoonaa)**. Romaniassa avattujen tilien erittäin suuri määrä selittyy sillä, että tiedot sisältävät kaikenlaisien tilien avaamiset eivätkä rajoitu pelkästään perusmaksutileihin. Vastaavasti

¹³ Esimerkiksi Saksan luku vuodelta 2018 on vuosien 2016–2018 konsolidoitu määrä. Lisäksi kaikkien jäsenvaltioiden tietoja ei ole saatavilla kaikilta vuosilta.

Kreikassa avattujen uusien tilien suuri määrä johtuu siitä, että asiakkaat käyttävät tavallisia tilejä perusmaksutileinä. Ranskassa, Italiassa¹⁴ ja Slovakiassa avattujen uusien tilien määrä on yllättävän pieni.

c) Evätyjen perusmaksutilihakemusten lukumäärä (ja osuus)

Tiedot evätyjen perusmaksutilihakemusten lukumäärästä ovat jäsenvaltioiden keräämiä (ks. taulukko 5). Osuudet on saatu laskemalla avattujen perusmaksutilien lukumäärän ja evätyjen perusmaksutilihakemusten lukumäärän osuus kaikista hakemuksista¹⁵.

Taulukko 5: Evätyjen perusmaksutilihakemusten lukumäärä ja osuus

Maa	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022	%	2023	%
Belgia	3	0,2%	0	0,0%	0		2	0,0%	6	0,1%	17	0,1%	10	0,0%	0	
Bulgaria	0		0	0,0%	0		0		0		0		0		40	1,8%
Tšekki			6	0,0%	26	0,1%	45	0,3%	129	1,6%	42	0,4%	53	0,5%	73	4,2%
Tanska																
Saksa					14 600	2,6%	5 158	3,5%			5 325	4,2%	6 545	2,4%	2 968	1,7%
Viro													2 437	1,2%	1 917	1,9%
Irlanti	23	0,3%	17	0,0%	25	0,1%	5	0,0%	2	0,0%	2	0,0%	7 249	5,6%	4 642	3,3%
Kreikka			0		0		143	0,1%	2 870	1,5%	1 718	0,4%	2 838	0,7%	230	0,0%
Espanja					7	0,1%	986	6,7%	2 227	10,6%	2 175	10,6%	2 457	8,3%	3 426	16,7%
Ranska	0		0		0		0		0		2 953	7,9%	4 331		4 636	15,1%
Kroatia			0		6	5,4%	0		2	1,4%	0		52	1,0%	63	2,3%
Italia	224	2,0%	171	1,2%	171	1,4%	237	1,9%	171	1,5%	230	1,8%	169	1,1%	209	1,1%
Kypros							103	6,9%	12	0,0%	68	1,8%	107	0,3%	91	0,4%
Latvia			13	8,4%	60	31,4%	118	64,1%	127	59,9%	22	11,5%	3	0,1%	6	0,7%
Liettua			3	0,0%	6	0,1%	2		0		7	0,1%	38	0,5%	23	0,4%
Luxemburg			1	0,8%	0		4	14,3%	0		1	6,3%	0		0	
Unkari																
Malta					0		117	2,4%	96	1,5%	68	2,1%	58	2,1%	36	1,4%
Alankomaat																
Itävalta			131	1,9%	112	2,3%	80	2,2%	81	2,4%	217	4,3%	37	0,5%	34	0,5%
Puola							104	1,8%	176	2,4%	586	4,2%	858	3,7%	1 021	4,4%
Portugali	185	1,4%	150	1,2%	265	1,5%	581	1,2%	358	1,2%	315	1,2%	3 553	7,7%	2 379	5,5%
Romania					2	0,1%	0				1 254	0,3%	1 465	0,3%	1 718	0,3%
Slovenia			21	22,6%	9	2,1%	12	4,4%	1	0,4%	9	0,9%	5	0,2%	48	1,8%
Slovakia	4	0,3%	1	0,1%	0		1	0,1%	2	0,4%	0		0		1	0,2%
Suomi			36	0,3%	22	0,2%	2	0,0%	2	0,0%	3	0,0%	23	0,1%	43	0,3%
Ruotsi											1 042	0,2%	1 249	0,3%	941	0,4%
Yhteensä	439	0,3%	550	0,1%	15 311	1,5%	7 700	0,9%	6 262	1,6%	16 054	1,0%	33 537	1,5%	24 545	1,2%

Tietoja ei ole saatavilla kaikkien jäsenvaltioiden osalta, eivätkä tiedot välttämättä ole täysin vertailukelpoisia. Sen vuoksi ei ole mahdollista tehdä varmoja johtopäätöksiä. Tiedot kuitenkin viittaavat siihen, että **perusmaksutilihakemusten epääminen on yleisesti ottaen hyvin vähäistä**.

Epäämisen syyt vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltioittain. Kyselylomakkeeseen saatujen vastausten perusteella tärkeimmät epäämisen syyt ovat seuraavat: i) rahanpesua ja asiakkaan tuntemista koskevien vaatimusten noudattaminen, ii) asiakkaalla on jo maksutili, iii) aiemmat negatiiviset kokemukset asiakkaan ja pankin suhteessa, iv) asiakirjoihin liittyvät ongelmat ja v) hakija ei asu EU:ssa.

¹⁴ Italiassa velvoite tarjota perustiliä katsotaan täytetyksi, jos maksupalveluntarjoaja tarjoaa perusmaksutiliä erillisenä tuotteena tai tavallista maksutiliä, joka on maksuton ainakin perusmaksutiliin sisältyvien palvelujen ja transaktioiden määrän osalta. Jälkimmäisessä tapauksessa ennen sopimuksentekoa annettavissa tiliä koskevissa tiedoissa on täsmennettävä, että se korvaa perustilin.

¹⁵ Mahdollisia peruttuja hakemuksia ei ole otettu huomioon (tietojen puuttumisen vuoksi).

6. PÄÄTELMÄ

Kertomuksessa vahvistetaan, että maksutilidirektiivin tärkeimmät toimenpiteet, jotka koskevat avoimuutta ja vertailukelpoisuutta, siirtopalveluja ja oikeutta perusmaksutiliin, on yleisesti pantu täytäntöön. Koska jäsenvaltiot käyttävät erilaisia tiedonkeruumenetelmiä ja tiedoissa on edelleen merkittäviä puutteita, on vaikeaa tehdä varmoja johtopäätöksiä siitä, missä määrin maksutilidirektiivin käyttöönotto on hyödyttänyt eurooppalaisia kuluttajia.

Nämä varaukset huomioon ottaen voidaan kuitenkin tehdä seuraavat alustavat johtopäätökset:

- Maksutilidirektiivin 4, 5 ja 6 artiklan mukaisia **tiedonanto- ja avoimuusvaatimuksia** noudatetaan yleisesti, mikä viittaa siihen, että kuluttajille aiheutuneet vahingot ovat vähentyneet yleisesti. Tarvittaisiin kuitenkin kattavampia ja luotettavampia tietoja, jotta voitaisiin tehdä varmoja johtopäätöksiä näiden säännösten myönteisistä vaikutuksista eurooppalaisille kuluttajille.
- **Vertailusivustot** ovat täysin toiminnassa lähes kaikissa jäsenvaltioissa. Useat jäsenvaltiot ovat myös järjestäneet julkisia tiedotuskampanjoita ja tarjonneet tietoa eri viestintäkanavien kautta, millä voi olla tärkeä rooli kuluttajien tietoisuuden lisäämisessä. Vain muutamat jäsenvaltiot ovat arvioineet tai aikovat arvioida vertailusivustojaan. Säännöllisillä arvioinneilla, joissa otettaisiin huomioon sekä kuluttajilta että palveluntarjoajilta saatu palaute, varmistettaisiin, että käyttöliittymät olisivat käyttäjäystävällisempiä ja että tiedot olisivat merkityksellisempiä ja helpommin kuluttajien saatavilla.
- **Maksutilien siirtämisen** osalta voidaan todeta, että siirtopalvelua käytti vuonna 2023 yli 2,5 miljoonaa asiakasta, mikä on vähemmän kuin vuonna 2022, jolloin vastaava määrä oli 2,86 miljoonaa. Vuodesta 2016 lähtien tilinsirtoja on tehty yhteensä 17,6 miljoonaa. Joissakin jäsenvaltioissa siirtopalvelua käytetään usein, kun taas useissa muissa jäsenvaltioissa sitä käytetään tuskin lainkaan. Näiden erojen syyt eivät ole täysin selvät, ja asia saattaa edellyttää lisätutkimuksia. Jäsenvaltioiden toimittama tapauskohtainen näyttö viittaa kuitenkin siihen, että passiivisuus, tietoisuuden ja kysynnän puute, koettu monimutkaisuus (joka liittyy myös tiliin sidotuista järjestelyistä irtautumiseen), asiakasuskollisuus, tilin siirtämisestä saatavien ilmeisten hyötyjen puute sekä IBAN-tilinumeron vaihtamisesta aiheutuvat hankaluudet voivat vaikuttaa asiaan.
- Jäsenvaltioiden välillä on merkittäviä eroja myös **evätyjen siirtohakemusten määrässä**. Jäsenvaltioiden mainitsemia syitä epäämiseen ovat muun muassa i) siirtohakemuslomakkeeseen liittyvät virheet (puuttuvat tai virheelliset tiedot, epä johdonmukaiset asiakastiedot, siirtomahdollisuuden piiriin kuulumattomat tilityypit, virheelliset lomakkeet, virheellinen IBAN-tilinumero ja lukukelvottomat tai puuttuvat allekirjoitukset), ii) liian lyhyet määräajat, iii) puutteelliset asiakirjat, iv) pankkien välisen yhteistyön puute, v) negatiiviset tilisaldot, vi) tiettyjen määräaikojen noudattamatta jättäminen ja vii) hakemuksen peruminen käyttäjän toimesta.
- **Perusmaksutilien** osalta tiedoissa on edelleen puutteita, jotka johtuvat siitä, että kaikki jäsenvaltiot eivät ole ilmoittaneet avattujen uusien tilien määrää. Komissiolla ei ole tietoja perusmaksutilien kokonaismäärästä kunkin vuoden lopussa, eikä se näin ollen pysty osoittamaan, kuinka monella henkilöllä on perusmaksutili tällä hetkellä. **Avattujen uusien tilien määrä** vaihtelee huomattavasti jäsenvaltioittain. Tämä voi johtua osittain eroista siinä, miten pankit tarjoavat kyseisiä palveluja asiakkailleen.

Esimerkiksi aina ei eroteta toisistaan perusmaksutilejä ja niiden perusominaisuudet sisältäviä tavallisia tilejä. Vuoden lopun tietoja perusmaksutilien kokonaismäärästä ei kuitenkaan ole saatavilla. Jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella on silti mahdollista määrittää vuotuiset lisäykset – avattujen uusien tilien määrä nousi vuonna 2023 lähes kahteen miljoonaan.

- **Evätyjen perusmaksutilihakemusten määrä** vaihtelee huomattavasti jäsenvaltioittain. Syitä tähän ovat muun muassa rahanpesuun liittyvät huolenaiheet, se, että asiakkaalla on jo toinen maksutili, aiemmat negatiiviset kokemukset asiakkaan ja pankin suhteessa, asiakirjoihin liittyvät ongelmat sekä se, että henkilö ei asu EU:ssa. Vuonna 2023 perusmaksutilin avaamisesta kieltäydyttiin 24 545 kertaa, mikä on 1,2 prosenttia avattujen perusmaksutilien kokonaismäärästä.

Komissio seuraa kertomuksen havaintoja, kuten siirtopalvelun vähäistä käyttöönottoa ja hylättyjen perusmaksutilihakemusten suurta määrää joissakin jäsenvaltioissa, keskustelee niistä jäsenvaltioiden kanssa ja selvittää, voisiko lisätoimista olla hyötyä myös jäsenvaltioiden tasolla. Komissio myös jatkaa yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa varmistaakseen, että tulevaisuudessa on saatavilla luotettavampia ja vertailukelpoisempia tietoja.